

Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo

Aabenraa Kommune 2022-2032

Forord

I 2011 vedtog Aabenraa Kommune den første indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe Bjørneklo for perioden 2011-2021.

Med denne indsatsplan blev der taget et vigtigt skridt mod en koordineret indsats for en effektiv bekæmpelse af planten i Aabenraa Kommune.

Med de sidste 10 års indsats er udbredelsen af Kæmpe Bjørneklo faldet betydeligt både i antal kolonier og antal planter pr. koloni. Bekæmpelse er således ophørt på 73 kommunale lokaliteter, og der findes nu kun 30 kendte lokaliteter med planten på kommunale arealer og langs offentlige vandløb. Kommunen har derudover kendskab til 50 lokaliteter på privat grund, hvor der er eller har været forekomst af Kæmpe Bjørneklo de sidste 10 år.

Kæmpe-Bjørneklo kan gro næsten over alt, men ses ofte langs veje, vandløb eller på arealer med deponeret haveaffald. Planten har en meget stor produktion af frø, der især spredes effektivt i strømmende vand i forbindelse med vore vandløb. Planten er en invasiv art, som er uønsket, fordi dens forekomst skygger alt andet vegetation væk. Forekomst af Kæmpe-Bjørneklo betyder, at en række insekter, dyr og planter mister levesteder. Hvis ikke vi får plantens spredning under kontrol, vil en række naturområder miste værdi samtidig med, at borgere risikerer skader pga. af plantens giftvirkning.

Aabenraa Kommune arbejder at sikre en større biodiversitet i kommunen, og her er et elementerne er at begrænse udbredelsen af invasive arter.

Indsatsplanen definerer mål for bekæmpelsen samt fastsætter indsatsområde og retningslinjer for bekæmpelsen. Planen indeholder samtidig en vejledning til borger og grundejere om plantens økologi, bekæmpelsestidspunkter og – metoder.

Med indsatsplanen forpligtiges både private og offentlige grundejere til fortsat at bekæmpe planten effektivt, så Kæmpe-Bjørneklo stort set ikke findes i Aabenraa Kommune i 2032.

Indhold

1. Lovgrundlag.....	4
2. Indsatsområde, ikrafttræden og varighed	4
3. Målsætning	4
4. Bekæmpelsespligt.....	4
5. Bekæmpelsesmetoder	4
6. Tidsfrister for bekæmpelse	5
7. Rådgivning omkring bekæmpelse	5
8. Tilsyn, påbud og bøde	5
9. Klage	6
10. Bemyndigelse	6
11. Økonomi	6

1. Lovgrundlag

I henhold til lov om drift af landbrugsjord træffer Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri afgørelse bestemmelse om, hvilke plantearter der skal anses for uønskede i Danmark, fordi de kan skade afgrøderne, naturen eller landskabet. Ministeren kan fastsætte regler om bekæmpelse og forebyggelse af udbredelse af uønskede plantearter.

Denne lovgivning er taget i anvendelse overfor Kæmpe-Bjørneklo, som i stigende grad udgør en trussel i mod naturen og folkesundheden. Med bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 gives kommunalbestyrelsen hjemmel til at pålægge ejere af arealer, hvor der findes Kæmpe-Bjørneklo at bekæmpe planten i henhold til en endelig og vedtaget indsatsplan.

2. Indsatsområde, ikrafttræden og varighed

Hele Aabenraa Kommunes geografiske område er indsatsområde.

Indsatsplanen træder i kraft den 1. april 2022 og er gældende indtil 31. marts 2032. Herefter vil planen blive revideret.

Indsatsplanen er endelig vedtaget af kommunalbestyrelsen d. 2. februar 2022.

3. Målsætning

Målet med indsatsplanen er at stoppe spredningen af Kæmpe-Bjørneklo i Aabenraa Kommune fra 2022.

I 2032 forventes planten stort set udryddet i kommunen og evt. kun forefindes i meget små og isolerede forekomster, som ikke udgør en trussel imod naturværdier og folkesundheden.

Der vil herefter kun skulle ydes en minimal årlig indsats for at holde udbredelse på dette niveau og forhindre ny spredning af planten.

4. Bekæmpelsespligt

Alle ejere af offentlige og private arealer, hvor der er forekomst af Kæmpe-Bjørneklo, har pligt til at bekæmpe planten inden for indsatsområdet med henblik på udryddelse. På de kommunalt ejede arealer bekæmpes planten af Aabenraa Kommune, Byg, Natur & Miljø.

Bekæmpelsen skal foretages således, at den enkelte plante inden for indsatsområdet udryddes. Samtidig er det et krav, at planterne på intet tidspunkt sætter frø, så de spredes yderligere. Bekæmpelsen skal ske over flere år, idet planten er flerårig, og frøene kan opretholde spireevnen i jorden i en årrække.

5. Bekæmpelsesmetoder

Kæmpe-Bjørneklo formerer sig ikke vegetativt og kan derfor udryddes ved at forhindre planten i at smide frø. Planten er flerårig, og frøene kan opretholde spireevnen i jorden i flere år, så en fuldstændig udryddelse kræver en indsats i en årrække.

Aabenraa Kommune vedtog i 2009 en pesticidpolitik, hvor Kæmpe-Bjørneklo kan bekæmpes med pesticider ved større forekomster. Ved mindre forekomster anvender kommunen rodstikning, slåning, afgræsning og skærmbekæmpelse til bekæmpelse på kommunale arealer.

For yderligere information vedr. bekæmpelsesmetoder henvises til "Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo".

6. Tidsfrister for bekæmpelse

Med henblik på at sikre en effektiv bekæmpelse har Aabenraa Kommune fastsat følgende tidsfrister for, hvornår bekæmpelse skal være udført hen over året:

- 1. bekæmpelse skal ske inden 1. maj
- 2. bekæmpelse skal ske inden 1. juni
- 3. bekæmpelse skal ske inden 1. september

Uanset ovenstående frister, så er det afgørende, at planterne ikke sætter og spreder frø.

Vækstsæsonens start kan variere en del fra år til år, men de fleste planter vil være fremvokset og klar til 1. bekæmpelse fra midt i april. I "Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo" findes en grundig beskrivelse af mulige bekæmpelsesformer.

Det er nødvendigt at føre tilsyn med bekæmpede forekomster efter 1. september, idet der relativt sent kan vokse mindre sideskud med spiredygtige frø frem særligt efter slåning og skærmkapping.

7. Rådgivning omkring bekæmpelse

Det er vigtigt med en koordineret indsats alle steder, hvor planten forekommer, hvis de opstillede mål skal opfyldes. Derfor lægger kommunen op til, at der bliver tale om et fælles projekt for alle grundejere i kommunen.

Aabenraa Kommune foretrækker bekæmpelse ad frivillighedens vej og vil gerne i dialog med grundejerne om bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo på privat ejendom.

Kommunen har i en årrække bekæmpet Kæmpe-Bjørneklo på kommunale arealer og har derfor stor erfaring med bekæmpelsen. Denne erfaring er det Kommunens hensigt at stille til grundejernes rådighed i form af rådgivning om bekæmpelsen. Råd og vejledning kan ses i "Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo" eller der kan rettes kontakt til Byg, Natur & Miljø på tlf.: 73 76 76 76 eller mail: natur@aabenaar.dk.

8. Tilsyn, påbud og bekæmpelse med opkrævning

For at sikre en effektiv og målrettet indsats med baggrund i indsatsplanens bestemmelser kontrollerer Aabenraa Kommune bekæmpelsen på arealer, der er omfattet af indsatsplanen. Kommunen har til enhver tid med behørig legitimation ret til adgang til de arealer, der er omfattet af indsatsplanen.

Konstaterer Aabenraa Kommune, at bekæmpelsen af Kæmpe-Bjørneklo ikke foretages i henhold til bestemmelserne i denne indsatsplan, kan kommunen meddele grundejer eller bruger af arealet påbud om at foretage bekæmpelsen. Påbuddet varsles ikke, idet indsatsplanens tidsfrister anses for indirekte varsel om påbud.

Hvis et påbud ikke efterleves efter 14 dage, kan kommunen beslutte at foretage bekæmpelse på ejers eller brugers regning. Kommunens opkrævning for bekæmpelse kan

ikke uden en veldokumenteret begrundelse overstige en maksimumpris på 3,81 kr./m² (2016-priser) væsentligt.

9. Klage

Som grundejer eller bruger kan der klages over kommunes påbud til Miljøstyrelsen inden 4 uger efter udstedelse. Klagen fremsendes til Aabenraa Kommune, som videregiver denne til Miljøstyrelsen sammen med indsatsplanen og kommunens bemærkninger.

10. Bemyndigelse

Kommunalbestyrelsen har bemyndiget Byg, Natur & Miljø afdelingen til at træffe afgørelser efter denne indsatsplan.

11. Økonomi

En gennemførelse af planen vil kræve at både Aabenraa Kommune, borgerne og de enkelte grundejer gør en fælles indsats.

Aabenraa Kommune afsætter hvert år ressourcer til bjørneklobekæmpelse på kommunale arealer samt opfølgning og håndhævelse af indsatsplanen hos private grundejere.